

Beleidsplan Protestantse Gemeente Enschede 2024-2028

Naar een *gastvrije en levende*

Vindplaats van Geloof, Hoop en Liefde in Enschede

Beleidsplancommissie: Arend Arensman, Peter van Bart, Agnes Bijmold,
Josefa ter Horst, Erwin Klaver, Jan Schaart, Peter Veneman, Annemiek
Vervoorn met coördinatie door Johan van Holten

Versie 1.0

Datum 12 juni 2024

Enschede

Inhoudsopgave

SAMENVATTING BELEIDSPLAN 2024-2028	4
1. INLEIDING	5
2. MISSIE EN VISIE	6
2.1 Missie	6
2.2 Visie	6
2.2.1 Kernwaarden	6
2.2.2 Basisinzichten	7
2.2.3 Onze spelregels	8
2.3 Logo en motto	8
3. ONS ACTUELE AANBOD	10
3.1 Wat we bieden	10
3.2 Voor wie is ons aanbod	10
3.3 Hoe realiseren we ons aanbod	10
4. DOEL VOOR 2028	12
5. BELEIDSKEUZES	13
5.1 Keuzes en focusgebieden	13
5.2 Verdere aandachtspunten	14
5.3 Toelichting op de beleidskeuzes naar aanleiding van gestelde vragen	15
6. VOORSTEL BELEIDSMAATREGELEN	17
6.1 Inleiding	17
6.2 Basis op orde	17
6.2.1 Zorgen voor hernieuwd vertrouwen	17
6.2.2 Plek van welkom en warmte zijn	18
6.3 Focus op de jongere generatie	19
6.4 Focus op (ouderen)pastoraat	20
6.5 Focus op geloofsverdieping	21
6.6 Organisatie en communicatie op orde	22

6.6.1	Beleidsvoering en interne organisatie versterken	22
6.6.2	Communicatie intern en extern versterken	22
6.6.3	Samenwerking met bondgenoten en partners versterken	23
6.7	Professionaliseren verhuur gebouw en aanbieden andere diensten	24
7.	PREDIKANTEN, KERKELIJK WERKERS EN VRIJWILLIGERS	26
8.	ADVIES VOOR UITVOERING VAN DIT BELEIDSPLAN	27
	BIJLAGE 1: GEBRUIKTE LITERATUUR	30
	BIJLAGE 2: NIEUW VERHAAL VOOR ONZE WEBSITE	31
	BIJLAGE 3: OVERZICHT VAN ONS AANBOD MET VERBETERPUNTEN	34
	BIJLAGE 4: SWOT-ANALYSE	35
	BIJLAGE 5: NUTTIGE INFORMATIE VANUIT DE PROTESTANTSE KERK	38

SAMENVATTING BELEIDSPLAN 2024-2028

Ons doel is om in 2028 een gastvrije en levende *Vindplaats van geloof, hoop en liefde in Enschede* te zijn. Daarbij weten we ons geïnspireerd door de woorden van Jezus “Want waar twee of drie mensen in mijn naam samen zijn, ben Ik in hun midden.”

Doelstellingen

Als beleidsdoelstellingen en beleidsmaatregelen voor de komende jaren hebben we bepaald:

Onze doelen	Wat we daarvoor moeten doen
We zijn een plaats van warmte en welkom, met een inspirerende visie en met vertrouwen in elkaar	We hebben onze basis op orde
We bieden ondersteuning en inspiratie voor jeugd, jongeren en gezinnen om hun leven zin en vorm te geven - binnen en buiten onze kerkelijke gemeente	We hebben focus op de jongere generatie
We bieden actief tijd, aandacht en ondersteuning voor ouderen - binnen en buiten onze kerkelijke gemeente.	We hebben focus op pastoraat (voor ouderen)
We onderzoeken en bespreken wat geloof is en wat we ermee kunnen doen in ons leven – binnen en buiten onze kerkelijke gemeente.	We hebben focus op geloofsverdieping, waarbij we ook buiten onze eigen kerkelijke gemeente contacten blijven hebben. Daarvoor voeren we ook “gesprekken aan vreemde tafels”.
We werken met plezier en succesvol samen, intern en met bondgenoten en partners buiten onze kerkelijke gemeente.	We hebben onze organisatie en communicatie op orde

Om de uitvoering van het beleidsplan tot een succes te maken stellen we voor om:

- 1) een commissie/ coördinator in te stellen voor de coördinatie van de werkzaamheden;
- 2) de beleidsplancommissie te vragen om bijvoorbeeld één keer per jaar de uitvoering te laten evalueren; en
- 3) de feitelijke uitvoering zoveel mogelijk te laten doen door bestaande of nieuwe commissies, zodat onze organisatie hiermee in de praktijk meteen gestalte krijgt.

1. INLEIDING

Voor u ligt het beleidsplan voor de Protestantse Gemeente Enschede voor de jaren 2024-2028. Het is opgesteld door beleidsplancommissie in opdracht van de kerkenraad.

Met het beleidsplan willen we als gemeente:

- Een **inspirerend, duidelijk en gedeeld beeld** hebben van hoe we kerk willen zijn en waar we in 2028 als kerk willen staan. Dit beeld is bestemd voor onszelf, maar ook voor nieuwkomers en mensen buiten onze gemeente¹.
- **Onderbouwde keuzes** maken voor de toekomst en deze vertalen in duidelijke doelen die we kunnen realiseren, toetsen en bijstellen.
- Komen tot **duidelijke, concrete acties, afspraken en kaders** waarbinnen we werken.
- Voldoen aan de **kerkorde**.

Het beleidsplan zal door de kerkenraad gebruikt worden om het beleid voor onze gemeenten aan te sturen, te volgen en bij te sturen en door de verschillende commissies en werkgroepen om hun beleid en activiteiten te bepalen en op elkaar af te stemmen.

Bij het maken van dit beleidsplan hebben we dankbaar gebruik gemaakt van de input uit besprekingen met gemeente en kerkenraad en mail en ideeën die we ontvangen hebben. ²

We hopen dat dit beleidsplan een goede start is om er samen voor te gaan zorgen dat onze gemeente een gastvrije en levende *Vindplaats van geloof, hoop en liefde in Enschede* wordt.

¹ In dit beleidsplan bedoelen we met gemeente steeds onze kerkelijke gemeente, niet de gemeente Enschede.

² Het overzicht van de door ons gebruikte literatuur vindt u in bijlage 1.

2. MISSIE EN VISIE

2.1 Missie

De Protestantse Gemeente Enschede wil een gastvrije en levende *Vindplaats van Geloof, Hoop en Liefde in Enschede* zijn. In deze vindplaats is iedereen van harte welkom.

Onze gemeente is onderdeel van de Protestantse Kerk in Nederland. Deze kerk maakt deel uit van een wereldwijde gemeenschap waarin mensen het goede nieuws van Gods liefde horen en delen.

Onze missie is uitgeschreven in een verhaal voor onze website, zie bijlage 2 hiervoor.

2.2 Visie

2.2.1 Kernwaarden

De volgende kernwaarden zijn de basis voor de Protestantse Gemeente Enschede. Ze inspireren en leiden ons bij alles wat we doen. Ze vertellen wat onze overtuigingen zijn. Waarin we geloven en waar we ons veilig bij voelen. Ze geven aan hoe we in het leven staan, wat ons beweegt en drijft.

- **Geloof, hoop en liefde**

De Protestantse Gemeente Enschede is daarom een *Vindplaats van geloof, hoop en liefde in Enschede*. In deze vindplaats is iedereen van harte welkom.

- **Ontmoeten en vertrouwen**

In onze gemeente ontmoeten we in vertrouwen God en elkaar. In vertrouwen en in alle openheid gaan we met elkaar na wat geloof, hoop en liefde voor ons betekenen en hoe we daaraan in ons leven vorm kunnen geven.

- **Zorg voor elkaar en voor anderen**

We zien om naar mensen, of deze lid zijn van onze gemeente of niet.

2.2.2 Basisinzichten

Wat zijn belangrijke inzichten voor onze gemeente?

- Onze gemeente is de *Protestantse Gemeente Enschede* en onderdeel van de *Protestantse Kerk in Nederland*. Wat is dat eigenlijk, *protestant*? Navraag bij de Protestantse Kerk in Nederland leerde dat het antwoord op deze vraag niet zomaar te geven is (zie bijlage). Wikipedia geeft als verklaring: “Het woord protestantisme is afgeleid van het Latijnse woord *protestari*, wat publiekelijk verklaren of getuigen betekent.” Dan zijn we terug in de tijd van de kerkhervorming waar de protestantse kerk de oorsprong heeft. Kenmerkend voor het protestantisme is in ieder geval dat het een christelijke stroming is zonder centrale gezagsinstantie. Verder is er ruimte voor een grote diversiteit aan geloofsopvattingen. Een authentiek en persoonlijk geloof zijn ook kenmerkend voor het protestantisme. Dit kenmerkt ook onze gemeente.
- Robert Warren maakt in *Developing Healthy Churches* de belangrijke opmerking dat het “kernproduct” van de kerk de kennis van God is. De kerk moet dat niet vergeten. Zonder dat is de kerk een maatschappelijke organisatie of vereniging zoals er vele zijn. We onderschrijven zijn opvatting ten volle. Daarom is het geloof de kern van de kerk. In plaats van het verstandelijke woord kennis van God spreken wij echter liever van de ontmoeting met God als de kern van de kerk. Werkwoorden die we bij zo’n kernproduct kunnen gebruiken zijn bijvoorbeeld ontwikkelen, delen, leren, gebruiken, en begrijpen.
- Geloof, hoop en liefde zijn onlosmakelijk verbonden, zo legt de Protestantse Kerk uit bij het motto van *Vindplaats van geloof, hoop en liefde*.
- Geloven doe je samen, niet alleen. We tellen allemaal mee en doen zo veel mogelijk allemaal mee.
- We geven elkaar de ruimte voor de invulling van de eigen geloofsbeleving en eigen geloofspraktijk en gaan daarover in vertrouwen en in alle openheid met elkaar in gesprek.
- We staan in een waardevolle en rijke traditie vol inspiratie met verhalen, voorbeelden, muziek. Geloven vraagt wel steeds om een nieuw bespreken en begrijpen van wat geloof voor ons betekent. Dat doen we vrijmoedig en open.
- Het is nodig dat we weten waarvoor we zelf staan om gesprekken en relaties met de buitenwereld te kunnen aangaan.

- Onze vindplaats van geloof, hoop en liefde geven we vorm ook met bondgenoten en partners binnen en buiten de kerk, zo mogelijk ook met andere kerkgenootschappen en levensbeschouwelijke organisaties.

2.2.3 Onze spelregels

- Als onderdeel van de Protestantse Kerk in Nederland volgen we de kerkorde. In overeenstemming daarmee hebben we ook een eigen plaatselijke regeling, ons “reglement”. (Zie de website van de PKN voor de kerkorde; onze plaatselijke regeling is op te vragen bij onze scriba.)
- We zijn open en transparant, waarbij we de vertrouwelijkheid die hoort bij een kerk in acht nemen.
- We werken met gedelegeerde verantwoordelijkheden. Verantwoordelijkheid en besluitvorming liggen zo veel mogelijk bij hen die iets organiseren of doen.

2.3 Logo en motto

We stellen voor om logo en motto van de Protestantse Kerk te volgen. Dit is een helder en duidelijk logo en een aansprekend motto.

Motivatie:

- Geloof, hoop en liefde zijn ook in deze tijd woorden die aanspreken, zeker in combinatie met het sterke woord vindplaats. We hebben geconstateerd dat deze woorden ook in onze gemeente aanspreken.
- Het is krachtig om aan te sluiten bij de Protestantse Kerk in Nederland en daarmee bij een wereldwijde beweging.
- De woorden *Vindplaats van geloof, hoop en liefde* in Enschede zijn goed te begrijpen en uit te leggen. De oriëntatie, de bron, voor onze gemeente is helder.

Keuze voor dit nieuwe motto is een belofte aan de stad en de wereld om ons heen. Deze belofte willen we proberen waar te maken.

In aansluiting op het nieuwe logo is het advies van de commissie: communiceer zo min mogelijk met afkortingen als PGE en PKN. De uitgeschreven namen hebben betekenis en geven identiteit, de afkortingen niet (je stelt je ook niet met je initialen voor).

3. ONS ACTUELE AANBOD

3.1 Wat we bieden

Het actuele aanbod van onze gemeente in 2024 is samengevat:

- Eredienst en vieringen;
- Activiteiten voor, door en met de jeugd, jongeren en gezinnen;
- Pastoraat;
- Verdieping van geloof;
- Diaconaat;
- Aanwezigheid bij bijzondere momenten in het leven (trouwen, doop, uitvaart);
- Ontmoetingen en netwerkbijeenkomsten.

Als bijlage is een gedetailleerd overzicht opgenomen van de inhoud van dit aanbod, met doelgroepen en verbeterpunten.

3.2 Voor wie is ons aanbod

In de eerdergenoemde bijlage is aangegeven voor welke doelgroepen onze verschillende activiteiten bedoeld zijn. Sommige zijn heel specifiek gericht op een bepaalde groep, andere veel breder en toegankelijk voor meerdere doelgroepen. Daarbij juichen we het toe dat mensen af en toe buiten de lijntjes kleuren en gaan kijken bij een activiteit die wellicht niet direct voor hen bedoeld is., Dit kan verfrissend werken.

Ook hier geldt de eerdere opmerking van Robert Warren over het kernproduct van de kerk: we moeten niet vergeten dat de kerk er ook is om God te eren. Al onze activiteiten zijn in de eerste plaats ook voor God. Daarnaast zijn onze activiteiten voor de eigen kerkelijke gemeente en voor de stad en wereld om ons heen. We kunnen zelf bepalen welke zwaartepunten en accenten we hierin leggen.

3.3 Hoe realiseren we ons aanbod

De Protestantse Gemeente Enschede is onderdeel van de Protestantse Kerk in Nederland. Met een team van predikanten, betaalde medewerkers en veel vrijwilligers doen we ons werk. Daarbij werken we veel samen met bondgenoten en partners buiten onze gemeente.

In de genoemde bijlage is aangegeven hoe we onze activiteiten uitvoeren.

Bestaande activiteiten zullen in de meeste gevallen blijven doorgaan, hoewel dit geen wet van Meden en Perzen is. Ook goedlopende activiteiten zullen door ons allen met regelmaat worden geëvalueerd, waar nodig worden bijgesteld of op basis van nieuwe ideeën en denkbeelden worden aangepast.

De activiteiten die we moeten versterken zijn eveneens bestaande maar behoeven enige revisie en aanpassing. Nieuwe activiteiten moeten uiteraard ontwikkeld worden onder regie van nader te benoemen werkgroepen/commissies.

Organiseren en plannen

Doordat er zo veel mensen betrokken zijn, is een duidelijke organisatie en een goede afstemming in onze gemeente belangrijk. Revitaliseren en versterken van onze organisatie is een van de beleidsmaatregelen. Duidelijk moet zijn wie wat doet, welke commissies er zijn enz. Aanstellen van een coördinerende commissie/coördinator is daarom ook een goede toevoeging.

Uiteraard hoort bij aanpassingen en vernieuwingen een plan van aanpak en een duidelijke regie, dit alles onder de verantwoordelijkheid van de kerkenraad. Daarbij moeten we zorgvuldig monitoren en waar nodig aanpassen en verbeteren.

Een bekende methode³ voor planmatige beleidsontwikkeling is:

1. Maak een plan met concrete en toetsbare doelen;
2. Voer het plan uit;
3. Controleer of het resultaat is bereikt;
4. Stuur bij, indien nodig/gewenst;
5. Herhaal deze stappen na enige tijd.

Daarnaast is het nodig dat nieuwe en aansprekende ideeën en plannen onderzocht worden op haalbaarheid en uitvoerbaarheid voor onze gemeente. Is er de mogelijkheid voor een 'kliederkerk', zijn er aansprekende nieuwe vormen voor pastoraat, hoe kan jongerenwerk wellicht nog inspirerender worden aangepakt, etc.

³ Dit is de PDCA-cyclus (Plan-Do-Check-Act).

4. DOEL VOOR 2028

Ons doel is om in 2028 een gastvrije en levende *Vindplaats van geloof, hoop en liefde in Enschede* te zijn.

Daarbij weten we ons geïnspireerd door de woorden van Jezus “Want waar twee of drie mensen in mijn naam samen zijn, ben Ik in hun midden.”

We willen de volgende accenten leggen:

- Ruimte bieden voor de beleving van jeugd en jongeren;
- Pastoraat aanpassen aan behoeften die er leven;
- Geloofsverdieping realiseren met eigentijdse en aansprekende vormen en uitwisselingen;
- Goede gesprekken voeren ook aan vreemde tafels (dialogo blijven zoeken binnen en buiten);
- Onze organisatiestructuur revitaliseren.

5. BELEIDSKEUZES

5.1 Keuzes en focusgebieden

Er gebeuren veel goede dingen in onze gemeente en er zijn veel mensen betrokken bij de kerk. Op basis van onze kernwaarden brengen we in dit beleidsplan focus aan in onze keuzes en acties.

Voor de onderbouwing van onze beleidskeuzes verwijzen we ook naar de SWOT-analyse in de bijlagen.

Basis op orde

Ons eerst beleidsadvies is: zorg dat de basis op orde komt. Als belangrijke kenmerken voor de basis op orde zien wij: vertrouwen in elkaar, een plaats van welkom, een plaats van ontmoeten en omzien naar elkaar en een plaats voor geloofsverdieping. Zorg voor een gemeente met een duidelijk doel, een gedeelde visie en de wil en het plezier om samen te werken.

Focus op drie gebieden

We stellen verder voor ons de komende jaren vooral te richten op drie gebieden:

- **Focus op de jonge generatie;**
- **Focus op (ouderen)pastoraat; en**
- **Focus op geloofsverdieping.**

We richten ons op de jongere generatie, kinderen, jeugd en (jonge) gezinnen tot 35 jaar. Daarvoor zijn drie redenen. Die leeftijdsgroep maakt de keuzes voor het leven en de kerk heeft die leeftijdsgroep veel te bieden bij vragen over zin en leven. In de tweede plaats maakt deze groep de toekomst van de kerk uit en in het bijzonder dus ook de PGE uit. In de derde plaats is een kerk waar de jongere generatie het naar de zin heeft, een plaats waar iedereen het naar de zin heeft. Om de kinderen te bereiken heb je de ouders nodig. Daarom is het van belang om ook deze groep actief betrokken te houden bij de kerk.

Met ons pastoraat bieden we, onder meer aan ouderen, binnen en buiten onze gemeente tijd, aandacht en ondersteuning rond geloof en omgaan met leven en dood. Pastoraat is op afroep maar natuurlijk ook spontaan.

Geloof is door de gemeente benoemd als de belangrijkste kernwaarde. We hebben geconstateerd dat het nog niet zo makkelijk is om uit te leggen wat dat is en voor ons betekent. Daarom moeten we actief werken aan geloofsverdieping. Dat doen we bijvoorbeeld door gespreksgroepen (op thema of doelgroep), Bijbelstudie en vast meer. Dit alles gaan we samen onderzoeken en uitvinden.

Focus op de jongere generatie en het (ouderen)pastoraat, betekent niet dat we de tussenliggende generatie vergeten. Ook deze gemeenteleden betrekken we actief bij onze gemeente. Het is echter geen groep die extra aandacht nodig heeft.

5.2 Verdere aandachtspunten

Naast de drie speerpunten is aandacht nodig voor:

- Continueren van de samenwerking met bondgenoten, partners enz. met name vanuit de diaconie.
- Op orde brengen en versterken van onze organisatie en communicatie door:
 - benoemen van een coördinator of coördinerende commissie voor de verschillende werkgroepen en commissies;
 - verbeteren van de website;
 - evalueren en mogelijk verder verbeteren van de inhoud van Kerk en Stad.
- Verder ontwikkelen van een duurzaam 'inkomsten-uitgaven model'. We adviseren te onderzoeken of we meer inkomsten uit de verhuur van ons gebouw kunnen realiseren en wellicht ook andere (administratieve) diensten kunnen aanbieden of delen met andere partijen, met name andere kerkgenootschappen. Het is daarbij van belang dat we in die samenwerking met anderen elkaars sterke punten zien en die diensten aanbieden waar we sterk in zijn en van anderen die diensten afnemen waar we minder sterk in zijn. We hebben op een aantal punten een voorsprong en die moeten we benutten maar ook de ander zaken gunnen. Indien nodig is het raadzaam

een 'professional' in te huren om één en ander te realiseren en zo nodig te runnen. Dit na grondige verkenning van de markt. ⁴

5.3 Toelichting op de beleidskeuzes naar aanleiding van gestelde vragen

Op een aantal punten hebben we herhaald vragen gehad. We geven op deze punten graag wat extra toelichting.

Waarom basis op orde

Als eerste punt voor het beleidsplan is benoemd: "basis op orde". Maar is onze basis dan niet op orde, hebben we de afgelopen jaren dan geen goede dingen gedaan? Dat laatste willen we zeker niet zeggen. Maar we zijn wel van mening dat er een aantal dingen in onze gemeente niet helemaal op orde is. We hadden geen beleidsplan. Dat hebben we nu wel, maar we moeten ervoor zorgen dat dit een gedeeld, gedragen en uitgevoerd plan wordt. Verder laten we een periode van onrust achter ons, maar dat wil niet zeggen dat het onderling vertrouwen weer helemaal terug is en dat de mensen die zijn afgehaakt automatisch weer terugkomen. We moeten weer een warme gemeente worden. Dat moeten we op orde brengen en dat noemen we basis op orde brengen.

Intern of extern gericht

Bij herhaling is gevraagd of de blik niet te veel naar binnen is gericht. Houden we wel voldoende aandacht voor de wereld buiten onze gemeente?

We zijn van mening dat we alleen een goede rol voor de wereld om ons heen kunnen hebben als we weten waarvoor we staan, wat we willen, kunnen. Daarom moeten we intern onze gemeente op orde hebben. Zonder die basis kunnen we geen rol voor de wereld om ons heen hebben. Dat is het eerste antwoord.

Het tweede antwoord is dat het in de kerk gaat om God, gemeente en de wereld om ons heen. Aandacht voor alle drie van deze partijen is nodig voor een levende gemeente (zie ook de kerkorde). Maar als gemeente ben je vrij om de accenten hierin te leggen. De ene keuze is niet per se beter dan de andere,

⁴ Onderzoek naar meer gebruik van de Grote Kerk door de eigen gemeente is ook nog een punt van aandacht.

een extern gerichte gemeente is niet per se een betere gemeente dan een gemeente met meer interne aandacht of met meer aandacht voor de eredienst.

Het derde antwoord is dat het vooral ook aan de individuele gemeenteleden is om in hun eigen leven vorm te geven aan de navolging van Christus. De blik naar buiten is vooral ook aan de individuele gemeenteleden.

Partners en bondgenoten

Bij herhaling zijn we gewezen op het belang van partners en bondgenoten voor het realiseren van onze doelen, zeker ook met het oog op de toekomst. Zien wij dat ook zo? Het antwoord is: zeker! We hebben dit alleen niet bij iedere actie weer herhaald. Maar bij alle acties kunt u lezen: kijk ook of we dit samen met bondgenoten en partners kunnen uitvoeren.

6. VOORSTEL BELEIDSMAATREGELEN

6.1 Inleiding

Hieronder vindt u een uitgewerkt overzicht van de beleidsmaatregelen. Deze uitwerking kan op dit moment uiteraard nog niet uitputtend zijn. We hebben nu de richting beschreven. In het vervolgtraject voor de realisatie van het beleidsplan zullen alle maatregelen verder worden uitgewerkt.

6.2 Basis op orde

6.2.1 Zorgen voor hernieuwd vertrouwen

Doel:

We willen een warme gemeente zijn met een inspirerende en gedeelde visie en met vertrouwen in elkaar. We moeten samen werken aan een duidelijk doel en samen een stip op de horizon hebben.

Wat moet er gebeuren:

- Openheid en transparantie op alle niveaus. Communiceren en samen in gesprek. Gesprekken met de kerkenraad na de dienst en dwarsdenkerstafel zijn goede aanzetten, doorgaan hiermee en versterken.
- Zorg ervoor dat we dit beleidsplan met elkaar delen en doorspreken.
- Zorg voor goed te begrijpen en te communiceren verhalen over onze gemeente. Iedereen moet kunnen vertellen wat er in onze gemeente gebeurt. Bijlage 2 is hiervoor een start en werd ook goed ontvangen als begrijpelijk verhaal.

Wie moet dit doen?

De regie ligt bij kerkenraad. Verder is een proactieve bijdrage van anderen nodig, predikanten, kerkenraadsleden, commissies en gemeente.

Schatting benodigde tijd:

Respect en vertrouwen verdien je en dwing je niet af. Dit is een proces waaraan we continu moeten blijven werken.

Prioriteit:

Hoog; vertrouwen is de basis.

Let op:

Vertrouwen komt te voet, maar gaat te paard.

6.2.2 Plek van welkom en warmte zijn

Doel:

We zijn een plaats van warmte en welkom. We willen als gastvrij ervaren worden en bekend staan als vindplaats van geloof, hoop en liefde.

Wat moet er gebeuren:

- Nieuwkomers actief welkom heten, al bij de voordeur. Praat met (nieuwe) mensen die naast je zitten in de kerk. Dit vraagt een bewuste attitude van alle kerkgangers/gemeenteleden.
- Mensen af en toe actief mengen bij het koffiedrinken, dus niet altijd in hetzelfde groepje zitten.
- Mensen die vertrekken of zich actief uit laten schrijven benaderen. Wie heb je al lang niet gezien in de kerk?
- Actief zorgen voor en omzien naar elkaar en dit verder concreet maken.

Wie:

- Alle gemeenteleden.
- Deurcommissie, gastheren/dames, koffieschenkers.
- Soort welkomstcommissie (mensen welkom heten die zich in laten schrijven).
- Kerkelijk bureau voor nieuw ingekomen leden of uitschrijvende leden.

Schatting benodigde tijd:

Per direct te doen. Het is een proces waaraan we continu moeten blijven werken en waarvan het nodig is dat we elkaar daarop blijven wijzen.

Prioriteit:

Hoog.

Let op:

- Onvriendelijkheid wordt direct als negatief ervaren. Te veel van het goede als benauwend.
- Goed idee: zet een groot bord met “Welkom” in de tuin van de kerk met een uitnodigende afbeelding erop. Voorstel: een lichtbord waarop je afwisselend beelden toont is helemaal mooi.
- Goed idee: lichtvoetige cursus welkom voor gemeenteleden. Hoe doe je dat, iemand prettig welkom heten?

6.3 Focus op de jongere generatie

Doel:

We bieden ondersteuning en inspiratie voor jeugd, jongeren en gezinnen om hun leven zin en vorm te geven.

Wat moet er gebeuren:

Activiteiten met focus op jeugd, jongeren en gezinnen onderzoeken en vormgeven.

Dat is de toekomst van de kerk. Voor, door en met: starten met uitzoeken wat deze groep wil en nodig heeft. De nieuwe predikant heeft de focus op de jongere generatie.

Wie:

Nieuwe predikant(en), jeugdouderlingen en alle vrijwilligers rondom het jeugdwerk. Academiepastoraat.

Schatting benodigde tijd:

Jaren.

Prioriteit:

Zeer hoog.

Let op:

Zorg voor een goede doorlopende lijn (doop, kerk op schoot, kinderdienst, jeugdkerk etc.). Zorg voor passend aanbod voor alle leeftijdsgroepen.

6.4 Focus op (ouderen)pastoraat

Doel:

We bieden actief tijd, aandacht en ondersteuning, met name voor ouderen, maar ook voor andere gemeenteleden die daar behoefte aan hebben.

Wat moet er gebeuren:

Activiteiten met focus op ouderen. We moeten onderzoeken waar de behoeftes liggen en hoe we dit goed kunnen organiseren. Hiervoor hebben we een pastoraal medewerker nodig die de focus heeft liggen op pastoraat en hierin de leiding neemt. Het is gewenst dat ouderen, zowel gepland én op verzoek worden bezocht. We moeten wel onderzoeken hoe we dit kunnen realiseren. Er zal ook een actieve rol van gemeenteleden nodig zijn. Verkennen van samenwerking met bondgenoten en partners op dit gebied hoort hier zeker ook bij.

Wie:

Pastoraal medewerker en predikanten, vrijwilligers rondom pastoraat, maar ook gemeenteleden.

Schatting benodigde tijd:

Z.s.m. starten. Naar verwachting met een looptijd van ca. twee jaar op te starten.

Prioriteit:

Hoog.

Let op:

Nog geen bijzonderheden op te merken.

6.5 Focus op geloofsverdieping

Doel:

Verdieping en verbreding van ons geloof. Onderzoeken en bespreken wat dat is en voor ons kan betekenen in denken en doen.

Wat moet er gebeuren:

Starten met onderzoeken naar verschillende vormen van geloofsverdieping, zoals gespreksgroepen rondom een bepaald (actueel) thema, Bijbelstudie, diensten rondom een thema. Er zijn ongetwijfeld verschillende wensen.

Onderzoeken welke rol het academiëpastoraat hierin kan spelen.

Denk ook aan een jaarlijks symposium over een belangrijk, actueel onderwerp.

Denk ook “gesprekken aan vreemde tafels”, we blijven gesprekken en contacten buiten onze eigen gemeente hebben.

Wie:

Predikanten, gasten (die bijvoorbeeld iets komen vertellen over een bepaald thema), academiëpastoraat.

Schatting benodigde tijd:

Opstarten; enkele maanden. Per seizoen nieuwe thema's bepalen.

Prioriteit:

Vrij hoog.

Let op:

Er is een breed aanbod nodig dat verschillende doelgroepen aanspreekt. Let ook op denkers en doeners, geloven is niet alleen denken en praten.

6.6 Organisatie en communicatie op orde

6.6.1 Beleidsvoering en interne organisatie versterken

Doel:

In- en uitvoering van het beleidsplan realiseren.

Wat moet er gebeuren:

Coördinatie van commissies, onderling afstemmen, ook met plaatselijke regeling.

Plannen, evalueren en opvolgen beleid. Werken met jaarplannen, ook per commissie. Slagvaardig, inspirerend, iteratief. Geen bureaucratie, maar samenwerken.

Wie:

Kerkenraad en alle commissies, vrijwilligers/ commissiecoördinator.

Nieuwe commissie en/of coördinator als opvolger van de beleidsplancommissie om het beleid te evalueren en te continueren.

Schatting benodigde tijd:

Eén jaar voor het in kaart brengen en aanstellen vrijwilligers/ commissie/ coördinator.

Prioriteit:

Vrij hoog.

Let op:

Nog geen bijzonderheden.

6.6.2 Communicatie intern en extern versterken

Doel:

Het opstellen en uitvoeren van een nog te maken communicatieplan.

Wat moet er gebeuren:

- Meer praten met elkaar, op alle niveaus.
- Er moet een communicatieplan komen.
- Site en Kerk & Stad zijn een goede basis, versterken. Afstemmen op doelgroepen binnen en buiten. Bijvoorbeeld ook persoonlijke verhalen over wat Vindplaats van Geloof, Hoop en Liefde voor hen betekent. Meer “testimonials”, mensen aan het woord op de site. Opschonen site, archief eruit.
- Onderzoek gebruik social media.

Wie:

Communicatiecommissie, ondersteund met DTP-er en/of webdesigner.

Schatting benodigde tijd:

Eén jaar

Prioriteit:

Hoog.

Let op:

- Zorg dat we niet veel tijd steken in een communicatieplan dat in de kast blijft liggen. Focus moet liggen op uitvoering.
- Start zo snel mogelijk met quick-wins. Los bijvoorbeeld de niet-werkende links op de website op. Verwijder alles wat niet meer actueel is.

6.6.3 Samenwerking met bondgenoten en partners versterken

Doel:

We werken met plezier en succes samen met bondgenoten en partners.

Wat moet er gebeuren:

Beleid voor partners opstellen, nadat we bepaald hebben wie we zelf zijn en zelf willen. Starten met nagaan wat er al is, bijvoorbeeld bij de diaconie. Meer samenwerken, ook vanwege krimp in leden en middelen. Protestantse Kerk in Nederland benutten als bron van inspiratie. Betrekken van de buurt en partners

door bijvoorbeeld braderie en rommelmarkt. Laat de kerk een actievere rol spelen in de buurt.

Wie:

Vrijwilligers en partners, diaconie.

Schatting benodigde tijd:

Enkele maanden.

Prioriteit:

Niet heel hoog, ook omdat verschillende zaken ook al lopen via de diaconie.

6.7 Professionaliseren verhuur gebouw en aanbieden andere diensten

Doel:

Professionaliseren verhuur gebouw en mogelijke aanbieden andere diensten om daarmee extra inkomsten te verkrijgen. Dat is echt nodig met het oog op de toekomst.

Wat moet er gebeuren:

- Professionaliseren verhuur gebouw.
- Onderzoeken of we ook andere administratieve diensten kunnen aanbieden aan andere partijen zoals andere kerkgenootschappen.
- Dit vereist maken van een plan hiervoor. Inkomsten genereren uit verhuur en andere dienstverlening is echt een andere activiteit dan al het andere wat we doen.

Wie:

College van Kerkrentmeesters, koster, Commissie coördinator,

Schatting benodigde tijd:

Direct starten.

Prioriteit:

Vrij hoog.

Let op:

- We hebben een beleid nodig aan wie en voor welke activiteiten we wel en niet verhuren. Ook een beleid hoe we bepalen wat de prioriteit is van andere partijen boven eigen activiteiten. Waarschijnlijk is dit er deels al, mogelijk op te vragen bij de kerkrentmeesters.
- Financieel plan nodig van opbrengsten en kosten die we moeten maken. Prijzen moeten passen bij wat gangbaar is voor verhuur van soortgelijke locaties en eventueel andere dienstverlening. We kunnen niet volstaan met alleen vrijwilligers hiervoor, maar moeten ook betaalde medewerkers hebben.
- Intern inzichtelijk maken hoe hoog de inkomsten/ rendement zijn. Dat helpt ook om intern begrip te hebben dat externe partijen soms voorrang hebben.
- Letten op wettelijke spelregels voor inkomsten uit verhuur en dienstverlening.

7. PREDIKANTEN, KERKELIJK WERKERS EN VRIJWILLIGERS

Om de in hoofdstuk 6 aangegeven focusgebieden goed te kunnen vormgeven hebben we ongeveer 1,5 fte nodig aan predikanten en 0,5 -0,8 fte pastoraal medewerker (deze laatste voor bepaalde tijd).

Om dit te realiseren moet er één nieuwe predikant worden aangesteld voor 0,8 – 1fte. Deze predikant heeft de focus op onze gemeente, met name de jeugd en jongere generatie en is tevens voorzitter van het predikantenteam. De huidige twee predikanten hebben de focus op studentenpastoraat en diaconie en zijn beide daardoor maar deels inzetbaar voor onze gemeente. Zij worden binnen onze gemeente voor diverse en concreet af te spreken activiteiten ingezet, zoals voorgaan in vieringen, uitvaart- en trouwdiensten, pastoraat en (voor wat betreft de diaconaal predikant) diaconaat.

Naast de predikanten is er vanwege de focus op het (ouderen)pastoraat ook behoefte aan een pastoraal werker die het pastoraat verder gaat invullen en coördineren (0,50 – 0,8 fte). In verband met de vergrijzing in de kerk en het onzekere toekomstperspectief (wat betreft het aantal leden) wordt de pastoraal medewerker aangesteld voor bepaalde tijd, bijvoorbeeld voor een periode van vier jaar. Een preekconsent voor de pastoraal medewerker is gewenst, dat is een goede plus.

Te overwegen is om voor het onderwerp geloofsverdieping op projectbasis betaald mensen in te schakelen, bijvoorbeeld voor lezingen, Bijbelstudie.

Actieve vrijwilligers nodig

Voor dit plan is een actieve rol van veel vrijwilligers nodig. Dat moeten we als gemeente ons realiseren. Als we dit plan tot een succes willen maken, moeten we het samen gaan doen.

8. ADVIES VOOR UITVOERING VAN DIT BELEIDSPLAN

Met dit beleidsplan is stap 1 voor ons beleid gezet: we hebben de richting voor de komende jaren bepaald. Deze richting moet nu vertaald worden naar de inrichting van onze organisatie en de uitvoering ervan. We moeten de komende jaren als gemeente aan de slag. Hoe gaan we dat organiseren en doen?

Coördineren en uitvoeren van de werkzaamheden is een hele klus. Het is natuurlijk aan de kerkenraad om te bepalen hoe dit moet gaan verlopen. Als beleidsplancommissie willen we wel een advies geven.

Organisatie en mensen

- De **kerkenraad** is eindverantwoordelijk voor het beleid. De kerkenraad moet daarom medeverantwoordelijkheid en eigenaarschap hebben voor de realisatie van dit beleidsplan hebben.
- We stellen voor om een **coördinatiecommissie** te benoemen met als taak de werkzaamheden voor de komende jaren te coördineren.
Werkzaamheden zijn: commissies (teams) voor de uitvoering bepalen; plannen; afstemmen van de verschillende werkzaamheden zodat die goed op elkaar aansluiten; voortgang volgen; klankbord bij voortgang enz.
Benodigde vaardigheden: projectmanagement; organiseren en organisatieverandering; de weg in onze gemeente kennen; creativiteit. Deze commissie kan uit ca. 6 mensen bestaan, bij voorkeur met bijvoorbeeld twee leden vanuit de kerkenraad. Let wel: deze commissie doet geen uitvoerende werkzaamheden.
Waarschijnlijk is het gewenst om ook in de toekomst structureel een coördinator of coördinerend commissie te hebben.
- De uitvoering zal grotendeels door **commissies en vrijwilligers** uit onze eigen gemeente gebeuren. We gaan gebruikmaken van de talenten in onze gemeente, graag ook van de jongeren. We adviseren om – daar waar ze er nog niet zijn - hiervoor meteen de gewenste commissies en de organisatie ervan voor de toekomst te bepalen. Zo bouwen we de organisatie op die we nodig hebben en beleggen we de werkzaamheden ook voor de toekomst.
- Uitvoering kan het beste plaatsvinden in **deelprojecten**, die gecoördineerd worden door de coördinatiecommissie. **Linking pins** moeten ervoor zorgen dat de activiteiten gekoppeld zijn.
- Op dit moment zijn een aantal commissies beschreven in de **plaatselijke regeling**. Maar er zijn er meer. We moeten bepalen waar onze organisatiestructuur het beste kan worden vastgelegd. De plaatselijke

regeling is een mogelijkheid, maar aanpassen daarvan vereist steeds een formeel traject.

- De **beleidsplancommissie** blijft actief in een adviserende, evaluerende en controlerende rol. De commissie overlegt daarvoor in het begin bijvoorbeeld ieder halfjaar met de kerkenraad en de coördinatiecommissie, later kan dit bijvoorbeeld één keer per jaar zijn.

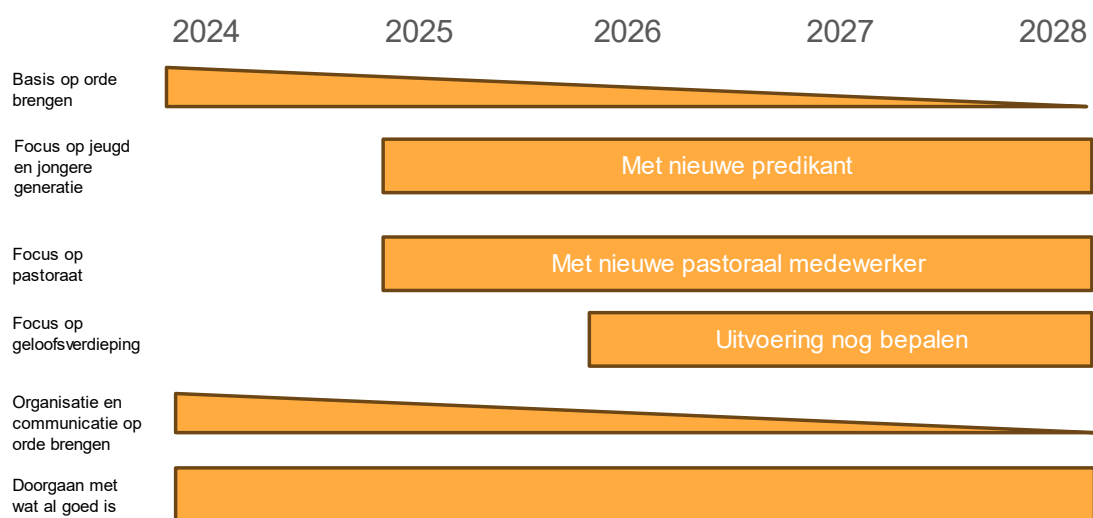
Voor sommige werkzaamheden is het wellicht goed om externe assistentie in te huren. Van de PKN hebben we hiervoor adressen van grafisch vormgevers gehad. Voor de verbouwing van de website is inhuur van buiten wellicht ook een goed idee. We hebben een wervende, actuele en moderne website nodig. Na te gaan is of er mensen in onze gemeente zijn die daarmee ervaring hebben. Anders is het advies dit deels uit te besteden.

Planning

In het hoofdstuk Beleidsmaatregelen zijn de vereiste acties beschreven met hun prioriteit. Daarmee is aangegeven wat er op korte en langere termijn moet gebeuren. Het is aan de bovengenoemde coördinatiecommissie om een planning te gaan maken in overleg met de commissies en vrijwilligers die voor de uitvoering gaan zorgen.

Een mogelijke globale planning is in onderstaande figuur te zien.

Planning uitvoering beleidsplan 2024 - 2028

De drie focusactiviteiten zijn voor mensen binnen én buiten onze kerkelijke gemeente.

Om te beginnen moet worden gestart met onze basis op orde brengen en het op orde brengen van onze organisatie en communicatie. Na circa twee jaar moet daarvoor het meeste werk verzet zijn. Uiteraard blijft aandacht daarvoor altijd nodig. De activiteiten voor jeugd, jongere generatie en ouderen kunnen worden gestart als er een nieuwe predikant is en een pastoraal medewerker. De activiteiten voor geloofsverdieping kunnen later worden opgepakt, waarbij de uitvoering nog bepaald moet worden.

We benadrukken dat de drie genoemde focusactiviteiten voor de eigen kerkelijke gemeente én voor stad en wereld om ons heen kunnen zijn.

Verdere adviezen voor de realisatie van het beleid

- Neem de adviezen van Robert Warren uit *Developing Healthy Churches* ter harte. Ga niet alles tegelijk doen. Durf dingen te parkeren of niet te doen, je mag ook gerust als kerk dingen niet doen. Maak gebruik van de talenten in je gemeente. Laat mensen vooral dingen doen die ze goed kunnen en leuk vinden. Een talentgericht vrijwilligersbeleid helpt hierbij.
- Blijf continu communiceren en afstemmen over wat er gebeurt en wat de plannen zijn. Vier de successen; communiceer wat je bereikt.
- Volg wat er binnen de Protestantse Kerk in Nederland gebeurt en probeer daar gebruik van te maken. Volg ook wat bondgenoten doen, leer ervan en als het kan, sluit je aan. Ga niet alles zelf uitvinden en doen.
- Zorg voor **enthousiasme**: bij de start en blijf dat doen. Mogelijkheden: culturele avond zoals toen we starten met de Ontmoetingskerk; symposium organiseren; taartje bij de koffie op zondag bij belangrijke stappen en successen; Mirjam Spitholt is een geluksprofessor, deze uitnodigen voor bijvoorbeeld een lezing als we van start gaan; muzikale activiteiten

BIJLAGE 1: GEBRUIKTE LITERATUUR

- Robert Warren, *Developing Healthy Churches*. Churchouse Publishing.
- Tabitha van Krimpen, *De bottom up kerk*. Kok boekencentrum.
- Visienota Protestantse Kerk, Van u is de toekomst
<https://protestantsekerk.nl/thema/visienota-van-u-is-de-toekomst/>
- Nieuw Kerkelijk Peil. Methode voor beleidsontwikkeling
<https://protestantsekerk.nl/thema/toekomstgericht-gemeente-zijn>
- Leidraad beleidsplan Protestantse Kerk
<https://protestantsekerk.nl/verdieping/aan-de-slag-met-het-beleidsplan-van-uw-gemeente>

BIJLAGE 2: NIEUW VERHAAL VOOR ONZE WEBSITE

Wat lezen mensen over onze gemeente op onze website? Dat kan het volgende worden.

Protestantse Gemeente Enschede
Vindplaats van geloof, hoop en liefde in Enschede

Een levende kerk in het hart van Enschede

De Protestantse Gemeente Enschede is een levende kerk. Levend, omdat jong en oud, gemeenteleden, voorbijgangers, bondgenoten en mensen van buiten onze gemeente elkaar in onze gemeente ontmoeten en zich met elkaar verbinden. Levend, omdat we samen God ontmoeten en bezield worden door de liefde voor God en de liefde voor de mensen om ons heen. Levend, omdat we navolgers van Christus willen zijn en het goede willen doen voor de mensen om ons heen, als gemeente en ieder op eigen wijze in het dagelijks leven. Levend, omdat we ons steeds vernieuwen.

Zo is onze kerk een vindplaats van geloof, hoop en liefde in Enschede. Een vindplaats vol leven, inspiratie, levendigheid en plezier. Een plaats waarvoor geldt wat Jezus zegt, "Want waar twee of drie mensen in mijn naam samen zijn, ben Ik in hun midden". Een plaats waar iedereen welkom is.

Met deze vindplaats maken we deel uit van de Protestantse Kerk in Nederland en van een wereldwijde gemeenschap waarin mensen het goede nieuws van Gods liefde horen en delen.

Waar vindt u ons?

U vindt de Protestantse Gemeente Enschede in de Ontmoetingskerk aan de Varvixsingel. We hebben ook af en toe activiteiten in de Grote Kerk op de Oude Markt. Verder vindt u ons op allerlei plaatsen in de stad, waar we samen met onze bondgenoten actief zijn. Zo vindt u ons bijvoorbeeld bij de Wonne, de voedselbank en het Oecumenisch Citypastoraat. U vindt ons natuurlijk ook heel persoonlijk als u onze gemeenteleden ontmoet in het dagelijks leven!

Wat gebeurt er in deze vindplaats van geloof, hoop en liefde?

- Iedere zondagmorgen is er een kerkdienst. Daar ontmoeten we God en elkaar. Mooie muziek heeft daarin een belangrijke rol. We doen er inspiratie op voor ons geloof en praten even bij met een kopje koffie of thee.

- We hebben veel activiteiten voor kinderen, jeugd, jongeren en gezinnen. Dat zijn inspirerende en vooral ook leuke activiteiten waar je zin en energie opdoet voor je leven.
- We worden beziend door ons geloof. We hebben verschillende activiteiten om samen te onderzoeken en te bespreken wat geloof is en wat we ermee kunnen doen in ons leven. We geven elkaar de ruimte voor de invulling van de eigen geloofsbeleving en eigen geloofspraktijk en gaan daarover in vertrouwen en in alle openheid met elkaar in gesprek.
- Op verschillende manieren geven we in de praktijk vorm aan ons geloof door om te zien naar mensen die tijd, aandacht en ondersteuning nodig hebben. We doen dat voor mensen in onze gemeente en daarbuiten. We doen dat voor de ouderen binnen en buiten onze gemeente. We doen dat ook voor mensen die om verschillende redenen ondersteuning nodig hebben. Daarvoor werken we samen met verschillende bondgenoten in onze stad.
- Geloven doe je samen. Daarom hebben we veel netwerkactiviteiten om contact te houden met elkaar en met de stad en wereld om ons heen. Via het academiëpastoraat onderhouden we bijvoorbeeld contact met de studenten in onze stad. Verder organiseren we maaltijden en netwerkcafés. We hebben jaarlijks een inspirerend symposium, een leuke culturele avond en meer!
- We weten allemaal dat het leven hoogtepunten en dieptepunten kent. We zijn aanwezig bij de hoogtepunten in het leven, zoals een geboorte, doop en huwelijken bij de dieptepunten zoals overlijden van dierbaren, verbroken relaties, problemen op het werk en al het andere dat ons kan dwarszitten in het leven. We zijn ook aanwezig bij ouderen en weten dat de ouderdom niet altijd de meest makkelijke periode van het leven is.
- En we doen meer, want we zijn een levende kerk. Kijk voor een actueel overzicht van onze activiteiten in de krant van onze gemeente Kerk & Stad.

Wat vindt u in deze vindplaats van geloof, hoop en liefde?

Onze gemeente wil een vindplaats van geloof, hoop en liefde in Enschede zijn. Nog even op een rijtje, wat kunt u hier nu vinden?

- Een plaats voor ontmoeting met God, met elkaar en met de stad en wereld om ons heen.

- Een plaats voor jeugd, jongeren, gezinnen in onze gemeente en stad die hun leven zin en vorm willen geven en op zoek zijn naar ondersteuning en inspiratie.
- Een plaats voor inspiratie, open gesprekken, contact en ontdekking van wat geloof, hoop en liefde kunnen betekenen in je leven.
- Een plaats om geloof, hoop en liefde daadwerkelijk te kunnen vormgeven in de praktijk, samen als gemeente en ieder op eigen wijze in het dagelijks leven.
- Een plaats voor aanwezigheid en ondersteuning bij de hoogtepunten én de dieptepunten in uw leven.
- Een plaats van leven, van plezier, van vreugde. Een plaats waar dingen gebeuren, een plaats van vernieuwing. Een plaats die een vooruitblik geeft op het koninkrijk van God.

Kennismaken met onze gemeente

Spreekt deze vindplaats van geloof, hoop en liefde in Enschede u aan? Dan kunt u op verschillende manieren met ons kennismaken en zien wat we doen.

U bent natuurlijk van harte welkom bij onze kerkdiensten en al onze activiteiten. Ook als u geen lid bent, bent u altijd van harte welkom en kunt u meteen meedoen.

U kunt ook even binnenlopen in de Ontmoetingskerk voor een kopje koffie en een praatje. Onze kerk is open van maandag tot en met vrijdag tussen 10:00 en 12:00.

Als u op de hoogte wilt blijven van wat we doen, kunt u zonder kosten of verplichtingen de krant van onze kerk ontvangen, Kerk & Stad, of onze zondagsbrief (links voor aanmelden opnemen).

Natuurlijk kunt u ook bellen (telefoonnummer en met wie) of contact opnemen via WhatsApp of Facebook (links opnemen).

BIJLAGE 3: OVERZICHT VAN ONS AANBOD MET VERBETERPUNTEN

Dit is een aparte Excel opgenomen.

BIJLAGE 4: SWOT-ANALYSE

SWOT staat voor Strengths-Weaknesses-Opportunities-Threats. In het Nederlands: wat zijn onze sterkten en zwakten; welke kansen en bedreigingen zijn er in de wereld om ons heen. Dit wordt ook wel de interne en de externe analyse genoemd.

Vaak worden de resultaten van een SWOT-analyse in een confrontatiematrix gezet:

Sterkten: wat doen we als gemeente goed	Zwakten: wat doen we als gemeente niet goed
Kansen in de wereld om ons heen voor ons	Bedreigingen in de wereld om ons heen voor ons

Onze sterkten

- Diverse actieve leden
- Diverse commissies
- Multifunctioneel modern gebouw op goede locatie met multimedievoorzieningen
- Samengestelde geloofsgemeenschap (bij sommige activiteiten samensmelting beter geslaagd dan bij andere)
- Uitgebreid intern en extern netwerk, inclusief sterke 'bondgenoten'
- Meerdere activiteiten
- Sterk diaconaat dat goed is uitgewerkt
- Veel vrijwilligerspotentieel
- Rust en ruimte voor ontmoeting (veilig, geborgen; open heiligheid)
- Ruimte voor eigen invulling geloofsbeleving
- Financiële buffer
- Sterk ouderenpastoraat in sommige wijken
- Grote Kerk op de markt als zichtbaar symbool
- Citypastoraat
- Veel leden jonger dan 35 jaar
- Rijke kerkelijke traditie
- Onderdeel Protestantse Kerk in Nederland (bron voor ondersteuning en inspiratie)

Onze zwakten

- Huidige organisatie fragiel (gedragen door een klein aantal actieve leden)
- Problematische situatie afgelopen jaren is negatief
- Relatief oude gemeente
- Beperkte beschikbaarheid voorgangers
- Geen jeugdvoorganger
- Beperkte activiteiten voor jeugd
- Niet-gedragen beleid
- Onduidelijke organisatorische structuur
- Tekort aan vrijwilligers
- Liederenspreken niet iedereen aan
- Verschillende geloofsopvattingen (geloofsculturen). Dat vraagt om diversiteit in aanbod, wat we niet naar ieders tevredenheid bieden.
- Matige PR/communicatie
- Samenwerking met andere kerken en vrijwilligersorganisaties kan beter, denk bijvoorbeeld aan Humanitas en gemeentelijke instellingen, andere protestantse gemeenten in de regio.
- Daling inkomsten verwacht in de komende 5-10 jaar
- Te weinig aandacht voor pastoraat

Onze kansen in de wereld om ons heen

- Gebouw en administratie delen met anderen; daardoor kosten verminderen
- Jeugd socialiseert graag (jeugd komt graag als andere jeugdleden ook komen)
- Digitalisering/social media/internet
- Consumentisme (mogelijkheden: rommelmarkt, braderie; abonnementen op de kerk; maaltijden)
- Studentenstad (UT, Saxion, MBO)
- Vragen naar zingeving, het goede doen, in de samenleving (milieu, duurzaamheid, etc.). Zeker ook bij jongeren. Starten met Christelijke studentenverenigingen?
- Vragen naar identiteit, ergens bij horen, zeker ook bij jongeren.

De bedreigingen in de wereld om ons heen

- Afhakkers en uitstroom naar andere geloofsgemeenschappen (aantallen nog uitzoeken)
- Beperkte behoefte tot structurele sociale binding. Individualisering.
- Lage prioriteit van geloof. Moeilijke aansluiting met de samenleving. Kerkelijk verhaal en taal worden nauwelijks meer verstaan.
- Kerk bereikt de jeugd niet.
- Ouder wordende maatschappij (demografie). Vergrijzing/krimp van de algemene gezinsomvang.
- Polarisering van de maatschappij (maakt het lastig voor de kerk om standpunten in te nemen; maar als de kerk algemeen blijft, komen er klachten over niet aansluiten op het dagelijks leven)
- Beperkte bekendheid in Enschede
- Bereidheid voor verrichten vrijwilligerswerk laag, iedereen is druk. Oplossing uitbesteden van werkzaamheden, mogelijk juist aan mensen die wel wat extra's kunnen gebruiken.
- Toetreding tot de kerk hoogdrempelig

BIJLAGE 5: NUTTIGE INFORMATIE VANUIT DE PROTESTANTSE KERK

Over de betekenis van de pay-off (motto) Vindplaats van geloof, hoop en liefde

*Vraag: Is er uitleg over specifiek de betekenis van de pay-off zelf beschikbaar?
Antwoord per mail 24-1-2024.*

De pay-off 'Geloof * hoop * liefde' kan al op uitingen worden toegevoegd sinds de invoering van het logo bij het ontstaan van de Protestantse Kerk in Nederland (2004), maar in 2017 zijn daar de woorden 'Vindplaats van' voor gezet. Hiervoor is destijds de volgende argumentatie geformuleerd door de afdeling Communicatie van het dienstencentrum.

"'Vindplaats van geloof, hoop en liefde' maakt concreet welke belofte de Protestantse Kerk doet: de Protestantse Kerk is een vindplaats van geloof, hoop en liefde. Het formuleren van deze drie abstracties (Geloof * Hoop * Liefde) als concrete belofte maakt dat de Protestantse Kerk uitgedaagd wordt (door zichzelf en door anderen) om deze belofte dan ook wáár te maken. Bij iedere activiteit (van de plaatselijke eredienst tot de vergadering van de generale synode, van de rommelmarkt van de plaatselijke diaconie tot de medewerkersbijeenkomst van de Dienstenorganisatie): vindplaatsen van geloof, hoop en liefde. Vindplaats impliceert ook dat er gezocht wordt. Geloof, hoop en liefde kunnen gevonden worden door diegenen die daarnaar op zoek zijn; voor de één na een zoektocht, de ander struikelde erover en trof het aan – maar in beide gevallen is er een concreet ontdekken, een concreet aantreffen, een concreet vinden van geloof, hoop én liefde. Ook de stippen tussen deze abstracties verdwijnen: het is niet meer: geloof, óf hoop en misschien ook liefde; néé: vindplaats van geloof komma hoop en liefde. Die drie samen. Het is dus niet langer genoeg dat het in de Protestantse Kerk wel eens over geloof, hoop en/ of liefde gaat – néé, geloof, hoop en liefde worden dáár gevonden. Dáár, in de Protestantse Kerk. Dát is de concrete belofte van deze pay-off. Nota Bene: In de bijbel komt het woord 'vindplaats' één keer voor (in de vertaling 1951), in Job 28:6: "Haar gesteente is de vindplaats van lazursteen, die goudstofjes bevat." In de Naardense vertaling komt het woord (naast Job 28: 6) ook voor in Hooglied 8: 10 "...toen ben ik door zijn ogen geworden tot een vindplaats van vrede!".

Over de betekenis van het woord Protestant

Per mail hebben we de vraag gesteld wat de Protestantse Kerk zelf onder protestant verstaat. Op de website van de PKN wordt dit begrip niet uitgelegd. Antwoord per mail 23-4-2024:

“De naam 'Protestantse Kerk in Nederland' is in de fusietijd van de Nederlandse Hervormde Kerk, de Gereformeerde Kerken in Nederland en de Evangelisch-Lutherse Kerk in het Koninkrijk der Nederlanden uitvoerig onderwerp van discussie geweest. Er lagen tal van namen voor en daaruit is, nadat de gemeenten waren geraadpleegd, uiteindelijk in 2003 voor deze naam gekozen. Het is niet zo eenvoudig daar een eenduidige uitleg bij te geven, omdat niet elke bloedgroep/modaliteit van de Protestantse Kerk er hetzelfde bij voelt. Ook is er gekeken hoe zusterkerken in het buitenland worden genoemd. En ook: niet iedereen identificeert zich om dezelfde redenen met het protestantisme, en tóch is het een verbindende naam. Dat maakte haar zeer geschikt voor de uiterst brede kerk die de Protestantse Kerk sinds de kerkfusie is en daarom werkt deze naam verbindend. Maar je plakt er niet zomaar een definitie op. Voor het protestantisme bestaat geen centrale gezagsinstantie en ook daarom is de term niet scherp gedefinieerd. Op wikipedia vindt u een relevante samenvatting onder het lemma 'protestantisme'. U lijkt minder geïnteresseerd in de geschiedenis van de term, maar toch heeft die daar alles mee te maken. We behoren tot een eeuwenoude stroming en daar kun je niet omheen. Dat besef zit ook veel dieper in de gemeenteleden dan u misschien zou denken. Van een *soort-naam* (alles wat niet katholiek is, heette in Nederland altijd al protestants) is door hervormden, gereformeerden en lutheranen in 2003 de naam 'protestantse kerk' tot *eigenaam* gekozen. Deze naam verenigt daarmee in Nederland een Calvinistische traditie (lees: NHK en GKN = hervormd en gereformeerd) en ELK = luthers. Maar bijvoorbeeld Remonstrants, Doopsgezind, kleine gereformeerde kerken en gemeenten, evangelicale kerken en Pinkstergroepen vallen buiten de Protestantse Kerk in Nederland, hoewel ze heus tot de stroming van het protestantisme behoren. De kerknaam Protestantse Kerk is overigens ook een *nodigende* naam: verwacht wordt dat meerdere kleine kerkgenootschappen zich vroeg of laat bij deze ene Protestantse Kerk in Nederland zullen aansluiten en de Kerk staat daar ook voor open, na vele eeuwen afscheidingen en splitsingen.

Welke accenten uit het protestantisme, uit de hervormde, gereformeerde of lutherse traditie *het beste aansluiten bij de kerkbeleving in Enschede*, is niet

aan de landelijke kerk. Oók dat maakt het geven van één uitleg onmogelijk. U kunt voor deze vraag daarom het beste aan uw predikanten of communicatiewerkgroep vragen om een tekst te leveren die past bij de PG Enschede. Het gaat u immers om 'geloven in Enschede'. De affiniteit met protestantisme is nu eenmaal niet voor elke gemeente hetzelfde. Op de Veluwe zal eerder de binding aan de belijdenisgeschriften nadruk krijgen en in Noord-Holland weer meer de geloofsruimte en gewetensvrijheid, die het protestantisme evenzeer kenmerkt. Protestantisme is breed-gelaagd en voor velen is dat ook een aantrekkelijke eigenschap van de Protestantse Kerk.

Wie echter wil weten wat de Protestantse Kerk in formele zin is en belijdt, doet er het beste aan om de romeinse artikelen van de Kerkorde te bekijken: daarin staat het precies. Zie voor de kerkorde: www.protestantsekerk.nl/kerkorde

Over toevoeging in Enschede aan de pay-off

Vraag hoe de toevoeging in Enschede is toe te voegen aan het motto Vindplaats van geloof, hoop en liefde. Antwoord per mail 23-4-2024:

“Logo en motto (payoff) van de PKN zijn te downloaden. Wat een 'supplement' op de payoff betreft: u ben geheel vrij in de vormgeving daarvan. De payoff 'geloof, hoop en liefde' is te downloaden. Wilt u toevoegingen maken, dan kunt u dat (voor eigen rekening) opnemen met een van onderstaande vormgevers. Voordeel is dat het dan in overeenstemming met de huisstijl gebeurt.

- Nilsson communicatiekunstenaars (Goes, studio) > <https://www.nilsson.nl/>
- Peter Mulder (Ede, kleine studio) > <https://www.ifcommunicatie.nl/>
- Reprovinci (Schoonhoven, studio, hebben ons logo mede (door)ontwikkeld en de richtlijnen identiteit ontworpen) > www.reprovinci.nl
- RedMatters (Zeewolde, studio) > <https://redmatters.com/>
- Tineke Verhoeff - Van der Jagt (Deventer, studio) > www.tinekewerkt.nl
- Saskia Zwerver (Utrecht, eenpitter) > saskia@zwervergv.nl / 06-44122904”